

snart, at dertil søvnedes Ministeriet den fornødne Sagkundskab; thi Løsningen af den Op-gave krævede en overordentlig Indsigt og Sag-kundskab som ikke var til Stede paa det Punkt. Derfor spildtes der flere Aar med meget unyttige Forsøg paa at sammenarbejde det ad denne Vej. Det var først i 1885, at man, altsaa næsten efter 5 Aars Forløb, besluttede sig til at gjøre det afgjørende Skridt paa den Vej, som man var begyndt paa, nemlig ved at skabe en sagtyndig Centraladministration, det nuværende General-direktorat; først da blev det dannet. Det er altsaa kun ganske faa Aar, hvori det har bestaaet, og ogsaa dette er en Grund til, at man maa være overmaade varjom ved Bedømmelsen af de Frugter, som Bestyrelsen endnu har havt. Det er nemlig ganske klart, at der behøves Aar, inden en saadan Ny-dannelse i Virkeligheden kan have naaet den fornødne Modenhed og Udvikling. Jeg tror, at det endogjaa meget maa paasjønnes, at det har været i Stand til i Løbet af et Par Aar at fremstille en saa gennemtænt og sindrig Organisationsplan som den, der her er fremlagt, der administrativt allerede er gennemført i Mai 1887, og som nu er forelagt Lovgivningsmagten til yderligere Prøvelse. Det er ganske vist, at her ved første Biefast foreligger et overordentlig kompliceret Maskineri; det kan ikke negtes; men det forekommer mig aldeles ikke at være forunderligt. Det er meget let at sige, at det er et stort Maskineri i Forhold til et saa lille Udbytte; men derefter kan denne Sag selvfølgelig aldeles ikke bedømmes. Maskineriets Nødvendighed og hele Indret-ning maa slet ikke bedømmes efter det Ud-bytte, der fremkommer, thi Maskineriet maatte være aldeles ligesaa stort og udviklet, selv om Tagterne sattes saaledes ned, at der slet intet Udbytte kom. Maskineriet kan ubeløstende bedømmes efter det Arbejde, det kan og skal præstere. Man maa huske paa, at her er Tale om, at de danske Statsbaner befordre henved 8 Mill. Reisende om Aaret. De danske Statsbaner befordre endvidere imellem 24 og 25 Mill. Centner Gods om Aaret. Man kan dog virkelig ikke vente, at det skal kunne beføres ligesaa simpelt og let, som et Sporvogns-etablisement kan befordre sine Passagerer, og hver Sporvogn har endda 2 Embedsmænd til at befordre sine. Der maa dog virkelig tages Hensyn til det Arbejde, som her skal udføres. Jeg kan aldeles ikke være enig med dem, der her strax paa Forhaand udtale, at det er for stort et Maskineri. Det maatte paa en helt anden Maade paavises, paa hvilke Punkter det er for stort. At tre Fjerdedele skulde

kunne bespares, saaledes som det er blevet ud-talt, tror jeg er en fuldstændig løs Paastand. Det skulde virkelig i høi Grad interessere mig at høre noget nærmere om, hvad det er, der kunde spares. Jeg skal ikke paa nogen Maade paastaa, at det ikke paa en eller anden Maade skulde være for stort, det er ikke min Mening at paastaa det, men det maatte paa en helt anden Maade bevises, det kan ikke nytte, at man blot i al Almindelighed vil paastaa det. Jeg tror, Præsumptionen er for, at det er godt, jeg tror nemlig, at Befordringen ved Jernbanerne er god her i Landet. Jeg tror heller ikke, at der er for meget Personale, deraf faar man i hvert Fald ikke Indtrykket ved at færdes paa Stationerne. Men dette vil jo den nærmere Undersøgelse vise. Det er jo ganske klart, at hele den store lokale Administration ikke kan være væsentlig anderledes organiseret, end den er her efter denne Organisations-plan. Sagens Natur medfører uundgaelig de Delinger, som her ere antydede; al Jern-banedrift har de tre Brancher, som her gjøre sig gjældende, Banenettets Tilveiebringelse, hele Trafikkraften og Transportmidlerne som den anden Branche og endelig Forholdet til det trafikerende Publikum som den tredje Branche. Denne Deling er nødvendigvis givet, men hvad der ikke er ganske givet med Nødvendighed er, at man tillige i den foreliggende Plan har delt Statsbane-nettet i to Afdelinger. I denne Henseende har man beholdt Delingen mellem Sjælland paa den ene og Sylland—Fyn paa den anden Side. Det kunde jo tænkes, at man kunde ordne Forholdet saaledes, at man havde tre Brancher, omfattende hele Landet, det skal jeg ikke sige Noget om. Jeg antager, det har vist sig, at Jernbanenettet er for stort dertil; at de 200 Mil Statsbaner i Grunden er et vel stort Banenet, har jeg i det Mindste en vis Tilbøielighed til at tro. Men ganske vist, her er der Mulighed for nogen Forandring. Det kan ogsaa nok være, at det ikke saa meget er selve den lokale praktiske Tjeneste, som Folk finde er for stor og for kompliceret. Hvad jeg tror navnlig har forbausset, er Centraladministrationens hele Omfang. Hvad nu den angaar, da er det ganske klart, at et saa stort Banenet kræver en temmelig udviklet Centraladministration. Ved hvert af de to Banenet, hvoraf det nu værende er sammensat, havde jo Direktøren selvfølgelig uundgaeligt et Sekretariat til sin Raadighed ved Expeditionen af de Sager, der skulde ind til Generaldirektoratet, men efterhaanden som Forretningerne voxe er det intet Under, at den store Masse tek-